

Handläggare
Niklas Karlsson
08-508 260 86**Till**
Exploateringsnämnden
2023-04-20

Överdäckningsstrategi. Motion av Karin Ernlund och Jonas Naddebo (båda C). Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Thomas Andersson
FörvaltningschefCarolina Zandén
Enhetschef

Sammanfattning

Motionen föreslår att staden ska ta fram en strategi för överdäckningar av spårområden och stora trafikleder, och anger även att det finns ny teknik som gör att det inte behöver vara dyrt och svårt. Man vill även att kommunstyrelsen och exploateringsnämnden ska utreda nya finansieringsmodeller med finansiering från fastighetsägare i närområdet. Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden föreslås också få i uppdrag att genomföra överdäckning av spårområdet längs Klarastrandsleden och över Nynäsvägen.

Kontoret delar uppfattningen att överdäckningar kan vara positivt för att överbrygga barriärer och i gynnsamma fall även ge plats för ny bebyggelse. Kontoret delar dock inte uppfattningen att det går att göra okomplicerat och utan betydande kostnader.

För del av spårområdet norr om Centralstationen pågår planarbete där möjlighet till överdäckning provas. Spårområdet ägs av staten genom Jernhusen och Trafikverket och staden saknar rådighet för

att genomföra det som föreslås. För Nynäsvägens norra del pågår utredningar med att utreda förutsättningarna för överdäckning och att bedöma teknisk och ekonomisk genomförbarhet.

Sammantaget ser kontoret inte behovet av en sådan strategi som föreslås, det begränsade antal överdäckningar som kan vara aktuella har väldigt olika förutsättningar och behöver hanteras individuellt.

Remissen

Exploateringsnämnden har fått remissen ”*Motion om en överdäckningsstrategi (KS Dnr 2023/150)*” från Karin Ernlund och Jonas Naddebo, båda (C), för yttrande till kommunstyrelsen senast den 2 maj 2023.

Motionen pekar på att trafikleder och spårområden utgör stora sår i Stockholms stadsbild, och menar att det i staden och omvärlden finns goda exempel på hur man däckat över spårområden för att bygga nya bostadsområden. Att bygga högt och tätt på redan hårdgjord mark i kollektivtrafiknära lägen ger enligt motionen stora samhällsvinster.

I motionen anføres också att det idag finns ny teknik som gör att överdäckning inte behöver vara alltför dyrt och komplicerat, samt att i de fall då det inte går att överdäcka trafikleder och spårområden med bostäder kan istället nya parker och anlagda grönytor vara ett alternativ. Man vill också att staden ska undersöka flera finansieringsmodeller genom att involvera fastighetsägare och stadsutvecklare med projekt i närheten. I motionen föreslås kommunfullmäktige att besluta att:

- ge exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en överdäckningsstrategi i syfte att skapa nya stadsdelar och grönområden i attraktiva lägen
- ge kommunstyrelsen och exploateringsnämnden i uppdrag att utreda nya finansieringsmodeller som involverar finansiering från stadsutvecklare och fastighetsägare nära områden lämpliga för överdäckning
- ge exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra överdäckning och stadsutveckling över spårområdet längs Klarastrandsleden
- ge exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra överdäckning och stadsutveckling över Nynäsvägen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben i samråd med projektutveckling söderort och projektutveckling västerort, innerstaden och stora projekt, samt med Trafikkontoret och Stadsbyggnadskontoret.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringsnämnden har den 20 oktober 2016 (§12) besvarat motion 2016:42 från Centerpartiet med förslag om att överdäcka spårområdet norr om Centralstationen och att ta fram en överdäckningsstrategi.

I maj 2020 behandlade trafiknämnden en redovisning av ett budgetuppdrag gemensamt med exploateringsnämnden om att *"... inventera lämpliga platser för överdäckning av befintlig trafikinfrastruktur..."* Trafiknämnden 2020-06-11 §19 (bilaga 2).

I ärendet finns en inventering av pågående och tänkbara kommande projekt som kan prövas för överdäckningar. Vidare konstaterar trafikkontoret, i samråd med exploaterings- och stadsbyggnadskontoren, att överdäckningar är komplicerade och dyra projekt som tar lång tid och att de bör hanteras inom ordinarie planeringsprocesser.

Kontoret instämmer helt i att spårområden och stora trafikleder ofta utgör barriärer i staden och att överdäckningar kan tillföra mycket genom att knyta ihop områden, överbrygga barriärer och samtidigt, i gynnsamma fall, ge plats för ny bebyggelse.

Kontoret delar däremot inte uppfattningen att det finns ny teknik som gör att det inte längre är dyrt och komplicerat att överdäcka spårområden och trafikleder. Kontorets erfarenheter är snarast de motsatta. Svårigheterna är dock sällan rent byggnadstekniska, utan framförallt ekonomiska. Därutöver finns ofta legala hinder t.ex. avseende regelverk för byggande nära transportleder för farligt gods, samt Trafikverkets allt mer restriktiva inställning till alla typer av byggande i närheten av deras vägar eller anläggningar.

I stadens investeringsstrategi framgår också att staden av ekonomiska skäl måste begränsa mängden projekt där kostnader för överdäckningar blir alltför omfattande.

För spårområdet omedelbart norr om Centralstationen pågår detaljplanearbete i tidigt skede, där man prövar möjligheten att

överdäcka området för ny bebyggelse. Enligt kontorets bedömning är det inte meningsfullt att starta fler projekt för ytterligare delar av spårområdet innan man visat på genomförbarhet i den pågående planen. Planarbetet drivs av Jernhusen som fastighetsägare. Staten genom Jernhusen och Trafikverket äger hela spårområdet, staden har alltså inte rådighet att genomföra en överdäckning enligt motionens förslag.

Som en del av arbetet med Söderstaden pågår ett programarbete för området kring Gullmarsplan och Nynäsvägen. I detta ingår att exploaterings- och stadsbyggnadskontoren utreder möjligheten till en tekniskt och ekonomiskt genomförbar överdäckning av delar av Nynäsvägens sträckning, för att pröva förutsättningarna för nya kopplingar och för stadsutveckling i området.

Det begränsade antal överdäckningar som är eller kan komma att bli aktuella har väldigt olika förutsättningar och behöver hanteras och bedömas individuellt, utifrån vilka möjligheter och svårigheter som finns i respektive projekt; tekniskt, legalt, ekonomiskt och avseende markägförhållanden. I frågan om eventuell medfinansiering från närliggande fastighetsägare så är det såvitt kontoret bedömer endast möjligt på frivillig grund, och då helt avhängigt de lokala förutsättningarna på varje plats.

Sammantaget ser kontoret inte behovet av en samlad överdäckningsstrategi som föreslås, det begränsade antal överdäckningar som kan vara aktuella har väldigt olika förutsättningar och behöver hanteras individuellt.

SLUT

Bilagor

1. Motion om en överdäckningsstrategi. KS Dnr 2023/150
2. Inventering av överdäckningar, svar på uppdrag från kommunfullmäktige. Trafiknämnden 2020-06-11 §19.
<http://insynsverige.se/documentHandler.ashx?did=1986356>